

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Széchenyi-utca 1762. sz.

Kiadóhivatal:

Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Praeludium.

Debreczen, május 12.

(—s—s.) A költségvetés tárgyalása most folyt le a főrendiházban és a mélt. főrendek beszéltek minden egyéről, a többek közt, úgy mellékesen, bevezetés vagy záradékul a költségvetésről is. Az egyházpolitikai kérdés dominálja a tért, s ha már a képviselőház tárgyalásánál is így volt, egyáltalában nem lephet meg senkit, hogy a főrendek liberalis újítástól remegő részének aggodalmas lelkiismerete, mint valamely jól befutott kazánké-
mény, háborgásának tűzzsikráit szórta már ez alkalommal.

Uj és szokatlan jelenség a Szapáry G. gróf főudvarmester ellenzéki szereplése, mely egész a „politikai bűn” emlegetéséig ragadta jobb ügyhöz méltó felgerjedésében a kegyelmes urat. Uj és szokatlan jelenség a nagyváradi püspök elismert elokvenciájának kárbavesztett fáradsága, mely a legodaadóbb buzgóság mellett sem győzött meg senkit a püspök úr igazsága felől, s legfeljebb arról tett újabb bizonyosságot, hogy a kiváló tehetség képes még a százszor elcsépe-
ltek dolgokat, megczáfolt kifogásokat is új alakban állítani össze, az egyházpolitikai ellenzék érveinek fonnyadt virágait tet-
szetős csokorba összekötöni, s szép virágtartóba helyezni be.

Különben csak a Dessewffy Aurél gróf által képviselt irány az igazi ellenzék. A többi pakfon. Rá is mutatott

Szontágh Pál egyszerű, de meggyőző erejű felszólalásában.

Megszavazni a költségvetést, de bizalom nélkül a kormány iránt. Mikor a megszavazás bizalom kérdése. Dicsérettel halmozni el Wekerlét s egy füst alatt kiméletlenül megtámadni és lerántani Csákyt, kivel Wekerle mindenben egyetért. Akarni a célt, de nem akarni a célra vezető eszközöket. Önkéntlenül a kecske és a káposzta meséje ötlük eszünkbe.

Ilyen az az ultramontán elemekből összeverődött főrendi ellenzék. A feudális már határozottabb. Ennek nem kell a kormány, nem tetszik Wekerle sem, s nem szavazza meg a költségvetést. Értjük, bár nem helyeseljük álláspontját.

Forradalom kényszerítése nélkül nem akar e párt megtenni egy lépést sem előre. Hanem aztán beletörődik az adott helyzetbe. Hogy küzdött a harminczas, negyvenes években a jobbgyfelszabadítás ellen, míg most Dessewffy gróf, ez időszertint feje és vezére, egyenlő jogokat hirdet és követel uri maga és szolgálai számára.

Egy új forradalom kellene tehát a feudálisoknak arra, hogy a liberalizmus további követelményeivel megbarátkozzanak. Ehez gyűjtik különben az anyagot, tudva, vagy öntudatlan, az ultramontánok is. Nekünk pedig nem kell forradalom. Isten óvja nemzetünket minden rázkó-
dástól! Ha azonban rákényszerítenek: viseljék a felelősséget érte. Kétszer is

gondolják meg, hogy nem a liberalizmus, hanem csak az ultramontán és feudális urak veszhetnek benne. Csak nem feledték el a történelem nagy tanulságait!

Szép, férfias, önértetes volt a nyilatkozat, melyet a vallás- és közoktatás derék minisztere tett a főrendiház ülésén, nagyszabásu beszédében. Szapáry gróf lovagias támadásának éle menten kicsorbult; Schlauch falláciái, mint köd és pára oszlottak szét a napfény-világos tények meggyőző erejű felsorolása után, és gróf Csáky rokonszenves egyénisége, homályt nem titró karaktere, igazi szabadelvűsége elementáris erővel domborodott ki ismételtén. A magyar nemzet liberalis táborának szeme és szive függ e derék férfian, kinek mindenik szava, minden egyes tette merő igazság, tiszta meggyőződés, önzetlen, hazafiú erény. Mert csalódik Schlauch, s csalódnak társai, ha azt hiszik, amit mondanak, hogy t. i. az egyházpolitikai kérdésben csak a vármegyék urai tartanak vele, — egyetért ebben kormányával a nemzet tulnyomó többsége.

Végeredményül a főrendiházban megkezdődött költségvetési vita, mint praeludiuma az egyházpolitikai kérdések tárgyalásának, e magas testület által egész művöltában feltárta a nemzet gondolkozó részének szeme előtt a főrendiház tehetlenségét s haladás iránti fogékonyságának hiányait.

A praeludiumban benne rejlik az alaphang, a tónus, — hangosan nyilván-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Abrányiné Wein Margit.*)

Az országos színművészeti akadémia fennállása óta sok kitünő tagot képezett úgy a nemzeti színháznak, mint az operának. Mindkét műintézet jeles tagja a nevezett iskola növendéke volt. Ezuttal is a színművészeti akadémia egy volt növendékéről az opera egyik legkedveltebb művésznőjéről Abrányiné Wein Margitról akarunk néhány sorban megemlékezni. Az akadémiából kikerülvén, ernyedetlen szorgalma és tehetsége csakhamar elsőrangú művésznőnk közé emelte, kedves rokonszenves egyénisége pedig a közönség t hódította meg.

A „meghódítás” szó alatt ezuttal nem azt az egyszerű megbarátkozást, a jobb hiányában való hozzászokást értjük. Abrányiné művészetében az egyéniség és képességnek az a hatalmas nyilatkozik, mely a közönséget hangja első megcsendülésével figyelemre kelti és fokozatosan lebilincseli. A b r á n y i n é valódi műélvez tben ringatja a hallgatókat, elfeledtetni a körülünk levő világot, úgy, hogy csak a művészt halljuk. Ha valaki kíváncsi megtudni, miben rejlik Abrányiné művészetének titka, hallgassa meg őt egyik szerepében.

Abrányiné a mellett, hogy jeles művésznő, egyike a legszellemebb asszonyoknak és a legjobb anyáknak. A ki őt magán életében megis-

merni szerencsés el van ragadtatva a nő kellem és szellem, az örök jókedv közvetlen nyilatkozása által, mely minden szavából kisu-
gárik.

Midőn mint gyermek leány, mindenkor gondos anyja kíséretében járt a színészakadémiába, tanárai, kiket már hanganyagáuk kelleme elragadtott, még nem sejtették benne azt a művészi örök vidámságot, a mely színpadi alkotásainak megfelelő szerepeiben nyilatkozik.

Kitűnt már az iskolában rendkívüli zenei halása és értelmessége által, melylyel a legnehezebb partiekat játszva tanulta meg. Kezdetben mondják elfogult volt a színpadon, s művészi egyéniségének szárnyait csak egy-két gyakorlati év leteltével fejtette ki, néhány klasszikus mo-
zartzi szerepben, a melyek mintha egyéniségére volnának szabva.

A „Figaro lakodalmának” s a „Szevillai borbélynak” költői bizonyonyal ilyen művésznőre gondoltak, a mikor Cherubint és Rosinát megalkották. Otthon családi körében, vagy vendégei között ép úgy pazarolja hangja ezüstjét mint a színpadon s erről a kedves otthonról, melyet férjével, az őt szebbnél szebb dalokban dicsőítő Abrányi Emillel oszt meg, — nem éreketlen őt magát meghallgatni.

Igmándi „Magyar szellemvilágában” arcz képe mellé a következőket írta: „Az egész télen át elnyomott házi anyóka természetem a saison befejeztével óriási erővel kitör és eget kér; halomban fekszik előttem a sok javítandó harisnya, fehérnemű, gyermekruha; ha ebben kitaradtam, várnak rám a glédába állított befőt-

tes üvegek, m ket mind sajátkezűleg szoktam megtölteni gyümölcsökkel. Kis fiannak sincs jó dolga, mert még fennmaradó szabad időmet az ő sz goru tudomány fejlesztésére fordítom.”

Igen ám csak hogy Abrányiné mikor ezeket leírta, nem tette hozzá, hogy mindezt mily végtelen kedves kedélylyel, milyen tiszta életvidámsággal végzi. Pedig így van! Ő a világnézetnek ama piedestálján áll, mely azt hirdeti: Szép az élet, csak tud lelked természet bájjával bearanyozni. Es Abrányiné bájos egyénisége otthona világát vidoran végzi száz tenni-
valóját s ha sok dolga kifárasztja elmegy oda, hogy kedvét és vidámságát bájos kedélyt fölvidthatja: a szabadba. Szenvedélylyel úzi a turistáságot, ő maga mondja: Szeretném az egész világot bejárni és időmhöz és körülményeimhez képest, tényleg sokat futkosok be mezőt, berket, erdőt hegyet.

Kedves budai hegyvidékünknek — jó lélekkel mondhatom — ismerem minden zegézugát sőt egyszer kedvem ker-kedett behatolni a bérczes vadonába és felséges sétát tettem néhányadmagammal Pomázról Visegrádig. Tudom, hogy legtöbben furcsának és hihetetlennek tartják az ilyen sportot énekesnő részéről, ezek még nagyobb meglepetésére hozzáteszem, hogy rekedtséget, torokfájást stb. alig ismerek és mindezt pompás testedző gyaloglásaimnak köszönhetem.

Nos, hogy Abrányiné művészetében a szív, a kedély, az érzelem annyi finom nuance-ja nyilatkozik meg, hogy művészetében igaz és közvetlen, hogy egyéniségével kedves s az ér-

*) A holnapi hangverseny alkalmából.

nul a szándék a liberálizmus elfojtására. Pedig az eszme a sirbó! is kitör és eget kér! . . .

A praeludium után következni fog maga a zenemű. Mit tesz majd vele a pakfon-ellenzék, mely kormányt ugyan nem akar buktatni, de bizalmatlanságát fennen hirdeti. Mit különösen, ha Wekerle, a kormány szoliditáris voltát e kérdésben elbők terjeszti! Menten hanyatt esik.

Egyébiránt a magyar főrendiház története azt bizonyítja, hogy e méltóság urak ellenzékieskedésétől nincs ok nagyon félni. Mindannyiszor lerakták e nem nekik való fegyvert, valahányszor az udvar úgy kívánta. Bármint csattogtatták a kardot, zörgették a rozsdás fringiót, az életlen feudális lándzsákat, hivatkoztak a lelkiismeretre: szép csendesen elhallgattak, meglapultak, mihelyt Bécsből más fuvallat érinté kegyelmes füleiket.

Igy lesz ez most is.

A költségvetés megszavaztatott bizalom nélkül, s a mérges praeludium majd átvad egy csendes, lagymatag melódiájú, jámbor zeneműbe.

— **Országgyűlés** A képviselőház szerdán folytatta a sommás eljárás fölötti vitát. Holló Lajos és Veszter Imre beszéltek a javaslat ellen s Teleszky István államtitkár kelt annak védelmére. Igazságügyünk e kiváló bajnoka, Teleszky általános tiszteletnek örvend a parlamentben s azon kívül is; természetes tehát, hogy általános érdeklődés és élénk tetszés kísérte mai beszédét, mely kitűnt alapos szakismeretrel s szép parlamentáris formája által. Az általános vita ezzel véget is ért. Az igazságügyminiszter által benyújtott határozati javaslat fölötti szavazás kérdésében vita támadt egyfelől Szilágyi Dezső igazságügyminiszter s másfelől Polonyi Géza, Horváth Gyula és Horánszky Nándor között. Az ülés vége előtt Szilágyi Dezső igazságügyminiszter azt a gyakorlati kérdést intézte a képviselőkhöz, hogy a részletes tárgyalás folyamán esetleg beterjesztendő módosítványokat mutassák be neki előzetesen, a törvényjavaslat helyesebb kikorrigálása érdekében.

A főrendiház szerdai ülésének vitáját Széchenyi Antal gr. főlovászmesternek beszéde nyitotta meg, a ki kijelenté, hogy jön majd egy korszak, mely hálás lesz a főrendiház iránt, melynek kebelében figyelmeztetés történt a bekövetkezendő veszélyekre. Utána Gajzágó Salamon, nyugalmazott állami számvevőszéki elnök beszélt s kijelentette, hogy az egyházpoltikai kérdésekkel csak akkor foglalkozik majd, ha azok napirendre kerülnek és akkor sem tekint a liberálizmusra, hanem csak arra, hogy az állam érdeke feltétlenül érvényesüljön, a felekezeti béke helyreállítsák és a mosoni közöny helyébe vallásos közérzet támadjon. A munitipiumok által az egyházpoltikai program tárgyában felterjesztett feliratok nagy jelentőségét fejtetve, a költségvetést magáért fogadja el, mert azt helyesnek tartja. Következett Pálffy Mór egykori császári királyi helytartónak másfélórás tartó, unalmas, hosszú beszéde s a katolikus dogmák sérthetlenségének védelmére kelt Zelenka Pál evangélikus püspök kezdett beszélni, kijelentve, hogy az egyházpoltikai programot most már okvetlenül meg kell oldani, az most már abba nem maradhat. Elítéli a törvényes rend ellen feltámadt papokat és nézete szerint ezek követtek el politikai bűnt de nem ám a miniszter.

Báró Hornig Károly veszprémi püspök minden bajnak okát a Csáky-féle rendeletben látja. A miniszter felolvasott egyes pontokat bizonyos levelekből, de ha privát-leveleknek felolvasása itt gyakorlattá válik, akkor ebből sok kellemetlenség támadhat a kormányfőfiakra is, nemcsak a választások előtt és alatt, hanem a választások után még tíz évvel is. A költségvetést csakis gróf Szapáry Géza módosításával fogadja el.

Szász Károly református püspök kijelentette, hogy sem hitelvi, sem más aggodalma nincs az egyházpoltikai reformokkal szemben s ezért a költségvetést a benyújtott határozati javaslatok mellőzésével fogadja el. Ezután még gróf Csáky Albin kultuszminiszter báró Hornig veszprémi püspökkel szemben egyszerűen tényekre hivatkozott. Az 1884-iki rendeletet, melyre Hornig hivatkozott, hogy nem vették szigorúan, annak idején Hornig maga fogalmazta s két konkrét esetben saját aláírásával utasította el a püspököket annak szigorú betartására. Báró Hornig Károly kijelentette, hogy azért mert régebben egy ostobaságot követett el, nem kell azt ismételnie. Erre a miniszterrel nő k reflektált a vita során elhangzott

ellenzéki felszólalásokra. A főrendiház félnégy órakor fejezte be gróf Szapáry Géza indítványa fölött a szavazást. — A főrendiház körülbelül 25 szavazat többséggel elfogadta gróf Szapáry Géza indítványát, mely a kormány egyházpoltikáját helyteleníti, de a költségvetést megszavazza Gróf Dezsewffy indítványa mellett csak 8 szavazat volt.

— **Belföldi hírek.** (Miniszteri tanács) volt tegnap, melyen a főrendiház szerdai szavazása és a budai honvédszobor leleplezése kerültek szóba. — (A képviselőház) vizügyi bizottságának elnökévé gróf Károlyi István helyett gróf Váki Kálmán választott meg. — (A honvédelmi miniszter) köszönetet mond Pécs városának, a mely őt fiának esküvője alkalmával melegen üdvözölte. — (A kormány) újabban Zólyom vármegye és Győr szab. kir. város szavaztak bizalmat egyházpoltikai programjairól. — (Drohobeczy Gyula) körösi gör. kath. püspök nagy papi kísérettel Rómába ment; utazását a zágrábi érsekség megszervezésével köik össze. — (Fehérpoly) az Országos Közoktatási Tanács teljes ülésén, mint a közoktatási tanács új elnökének, székfoglalóját tartotta meg. — (Metianu) aradi román püspök Csáky miniszterhez hosszú fellebbezést intézett Békésmegye közigazgatási bizottságának azon határozata ellen, mely a kétegyházi román tanító felfüggeszti állásától, mivel az iskolában tüntetőleg mellőzte a magyar nyelv tanulását.

— **Külföldi hírek.** (A pápa) ismét levelet intézett Ferenc József királyunkhoz az egyházpoltikai kérdések megoldása tárgyában. — (A francia kormány) úgy a sajtóhoz, mint a hazafias liga vezetőihez is felszólítást intézett, hogy kerüljön mindent, a mi Németországnak ürgyül szolgálhatna arra, hogy a katolai javaslatot Franciaország magatartásával okolja meg. — (A német kormány) az új birodalmi gyűlést már jun 25-ére akarja egybehívni.

Allami tisztviselők értekezlete.

— A lakbér illetmények tárgyában. —

Debreczen, máj. 12.

A Debreczenben lakó állami tisztviselők néps értekezletben foglalkoztak helyzetük javításával, a melybe őket a tisztviselői fizetések

zelmek tolmácsolásában lebilinc-elő tud lenni, mindennek titka a művésznő magánéletében és lelke természetes bájában rejlik. Abrányiné otthonából viszi a színpadra a mindenkit üdítő kedélyt, a bizelgő, megvesztegető kedvességet, a természet igaz szépségét; így tudja hallgatóit meghatni, megidítani, elbájosítani, lelkesíteni.

(O. V.)

Criti us.

Gondolatok.

Irta. Zala Márk.

Együtt halad fiu és leány gyermeked ártatlanságban egymás mellett egy úton.

Egyszerr csak „megálljt” int a természet. A leánynak azt mondja. „Gyorsan előre”. A fiúnak meg azt kiabálja. „Vissza.” Mialatt a leánykából viruló szűz és eladó leány lesz, addig kénytelen az ifju kamasz éveit élni.

Ifju és hajadon közt egyszerre hatalmas tűz támad legalább 5 évnyi különbséggel. A leány virágozni kezd megtermet férfira az ifju pedig vissza sompolyog és kapitulál, miglen testben lélekben megerősödve és megizmosodva a kitombolás után a számbórt lerázza, és mint meglett kész férfi lép az előtérbe, hol számára újabb generációból ifjabb tavaszi virágok zsendülnek, újabb csillagok ragyognak.

Az emberi életkorszak 75 év. Az első 25 képezi a nevelő éveket. Itt végződik a kiskoru-

ság. A második 25 év a nehéz munkaévek, a család alapítás és fentartás szigorú évei. Erő, erély és eredmény nagyobbára e közép életkorszakhoz tapad. Az utolsó 25 év a visszaemlékezések, a keserű csalódások és lemondások évei.

Az első korszakba esik rendszeren a rózsalakodalom, a másodikba az ezüst, a harmadikba az arany és gyémánt lakodalom. És dicséretére válik az emberiség ideális felfogásának, hogy a virágbokrétság lakodalmit fel nem cserélné a világ összes ezüst, arany és gyémánt lakodalmaival.

Nem tanácsos a gyenge kis gyermeket járásra kényszeríteni. Lábaeszkái egészen meg görbülnek, mint az X. Türelem, türelem kedves jó itju mamák!

A gyenge lelkű ifjakat és hajadonokat ép oly kevésbé tanácsos nagykorúsítani; éles fegyver csak kiforrt, önálló jellemű férfi kezébe való.

Idealisták festenek angyal és madonna képeket; materialisták fényképeznek a szabad természet után. Amazok eltakarják a rutat és kellemetlent, bearanyozzák a hétköznapit és eszményesítik a szepet, igazat és remeket. — Emezek ellenben felkutatják a ködös árnyat a sötét bűnt, a botor hőbortot és minden rut és szomorú hideg valót. Hogy mi hatásosabb az emberi erkölcsök nemesítésére ha a rutat eltakarva a magasztos kidomborítjuk vagy ha visszaretentő példa gyanánt a sötét bűnlajstromot meztelenül feltartjuk és érdem szerint ostromozzuk? az még eldöntetlen vitakérdés. Aligha nem mindkettőnek vegyesen combinált összeté-

tele a leghatásosabb és legmaradandóbb eredményű nevelési eszköz.

Látod azt a pompás palotát, azt a gyönyörű szobrot és festői szép arcot? Ez mind plágium. Egy mákszemnyi eredetiség és talpraesettség nincs bennök.

A műépítész tervrajza, a köfaragó, ács, lakatos, asztalos stb munkái igazi remekművek; de nem újak. Az mind lopott jószág. Sem a stylus nem ős eredet, nem a kivitel. — Ugyanezt állitbatni az irodalomról, zenéről és minden szép művészetről. Az eredetiségek kivesszék. Az a híres épiész, szobrász, még az a fölülmulhatatlan természet sem produkál új teremtményeket, hanem összetakolja jól, rosszul műveit kikölcsönzött, elavult eszmék és motívumokból. Egy Newton Sheakspeare Humbold, Darwin, Goethe, Petöfi, Kossuth, Arany J. nem születnek sürüen; de azért ők is elég gyakran járt nyomokon haladtak. Ezer meg ezer fő gondolkozott ez r meg ezer évekig, és nem csuda. ha alig létezik egészen új, miről még nem irtak és nem gondolkoztak volna. De azért az alak az összetétel és a benyomás mégis ujdonatuj, ha a részek akár millió helyről lettek volna importáiva. Ha azt akarnak írni, miről soha senki nem irt, beszélt és gondolkozott akkor kényelmes n kezeinket ölnkbe rakhatjuk. De hisz ezer és millió ember hasonlóképen cselekszik, és ha mi is így teszünk, az aztán sziatén nem egyéb mint plágium.

rendezéséről szóló törvény sodorta, azon ösmertes intézkedése által, hogy lakbérilltményök a III. rangosztályba sorozott városok katonai lakbérosztályzata szerint állapított meg.

Az értekezleten képviselve voltak: a kir. tábla, kir. törvényszék, járásbiróság, kir. ügyészség, pénzügyigazgatóság, posta és távirada, állami főreáliskola, kataszteri helyszíni felügyelőség, stb.

Az értekezleten Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő elnököl. A m. apr. 25-dikén tartott értekezlet jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után dr. Károly Albert tanár felolvassa a bizottság által kidolgozott és a miniszterelnökhöz czimezett memorandumot, mely bátor és önéreztetes hangon mutat rá a törvénynek a debreczeni állami tisztviselőket ért méltánytalan intézkedésére s egy sereg számadatra támaszkodva bizonyítja be, hogy Debreczenben főként az utolsó három év alatt, mióta az üzletvezető, kir. tábla és kir. főügyészség, állami főreáliskola és kulturmérnökség állított fel, az élelmezés általában, a lakások pedig különösen megdrágultak, úgy annyira, hogy az állami tisztviselő a törvény szerint neki járó lakbér illetményért ma már csak egy kaphat igényeinek megfelelő lakást, ha törzsfizetéséből pótolja lakbér járulékát. A lakások megdrágulása mellett csattanós bizonyíték a pénzügyigazgatóság által szolgáltatott adat, hogy még 1879-ben, midőn Debreczen a katonai lakberek osztályozásánál magasabb osztályba tétetett, mint amelyben most van.

A házbérvédelem kevéssel haladta meg a 400.000 frtot, most meg megközelíti az egy milliót frtokban, ami 120% emelkedésnek felel meg, holott ezen idő alatt a lakosság számának szaporodása alig tesz többet ki 10%-nál. Ez kétségtelenül a házbérek rohamos emelkedését bizonyítja.

Ilyen indokokra támaszkodva, a memorandum arra kéri a miniszterelnököt, hogy Debreczen, mint az ország legdrágább városát, a II. rangosztályba helyezze. Különbösen is a pénzügyminiszter a törvényjavaslat elfogadása előtt a debreczeni állami hivatalnokoknak a II. rangosztályban megfelelő lakbér illetményeket szabta volt meg s tényleg két évnegyedről annyi lakbért kaptak s most a keserű csalódáson kívül sokak háztartásában zavarok is előállanak.

Az értekezlet ezt a memorandumot tárgyalás alá vévén, — többen hozzá szóltak.

Kósa Zsigmond kir. ügyész a kérvénybe azt is belefoglalni kívánja, hogy Debreczenben a lakások száma nem emelkedett a kereslet arányában, mert a nagy középítkezések töleméztik a tőkét, anyagot és munkaerőt, ezért a magánosok nem hajlandók építkezni.

Deák József h. pénzügyigazgató ezt kihagyandónak véli, mert az új lakások száma kétségtelenül emelkedett.

Unger Gusztáv kir. táblai bíró szerint célszerű volna számokkal azt is mutatni, hogy mily nagy különbség van katonatisztek és az állami tisztviselők lakbér járuléka között, utóbbiak hátrányára, holott a katonák többnyire nőtlenek, míg a hivatalnokok családosak.

Felszólaltak még Brody Henrik, Eötvös K. Lajos és Szabó István.

Az értekezlet megbizta az előkészítő bizottságot, hogy a kívánt pótlásokat és módosításokat a feliraton tőlagosan eszközölje. E módosítások megtevése után az emlékiratot egész terjedelmében közölni fogjuk.

E kérvényt, melyet Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő értekezleti elnök és dr. Károly Albert tanár értekezleti jegyző fognak aláírni Kőrösi Sándor mint Debreczen legidősebb orsz. képviselője által juttatják a miniszterelnök kezéhez — városunk másik két országos képviselőjét dr. Király Ferenczet és Thaly Kálmánt erről értesítik s őket is fölkerik, ügyök pártfogására. — Harmat Gergely indítványa folytán az elnökség megbízott azzal is, hogy gróf Dégenfeld József főispánnal és Simonffy Imre polgármesternél a város részéről való erkölcsi támogatás iránt tisztelegjen. Mint értesülve vagyunk Simonffy Imre polgármester Márk Endre biz-

tagnak a lakbérosztályozás tárgyában tett in terpellációjára a májusi közgyűlésen fog válaszolni és pedig megnyugtató, kedvező értelembe.

A debreczeni tornaegylet gyalogversenye.

— (Saját kiküldött tudósítónktól.) —

Debreczen, május 12.

A debreczeni tornaegylet gyalogversenye tegnap folyt le. Az eredmény minden tekintetben kitünő volt s emellett B-Ujjalu, a távgyaloglás célpontja, oly fényes fogadtatással lepte meg tornászainkat, a mely tökéletesen méltó a jó derék magyar város régi jó hírnevéhez.

A verseny lefolyását a következőkben adjuk elő:

Az indulás.

A legszebb májusi nap virradt tegnap a debreczeni tornaegylet gyalogversenyére. A nap nem sütött oly égetően, mint áldozócüstitőkön a versenygyaloglásban résztvevőkre rendszeresen szokott; báránnyelők boríták a hajnali eget s az enyhe szellő légyan fujdogálta az indulásra kész tornászok arcát. Pontban négy órakor dr. Kenéz Gyula, a versenyt rendező bizottság elnöke jelt adott a nagy templom előtt egy sorban felállított versenyzőknek az indulásra. — A gyaloglók sorsot húztak még a collégium tornatermében arra, hogy milyen sorban álljanak fel az induláshoz. 1. számot Réé István gazdász húzta; mellé sorakozott Mórász Béla VII. o. után a Paulay Viktor 2. éves theologus begyediknek Szentkirályi Kálmán 2. éves gazdász, ötödiknek Nagy Márton 2. éves theologus, hatodiknak Krampera Sándor 2. éves gazdász, hetedik lett Kajdi Gyula VIII. o. végül Csutoros Albert IV. éves theologus állt be a sorba. A felhangzó versenyszóra egyszerre kiléptek s megindultak Hadház felé, hogy a versenyt intéző bizottság ama feltételének eleget tegyenek, hogy Hadház felé 5., és vissza szintén annyi kilométert gyalogoljanak, hogy a Debreczenből Berettyó-Ujjaluz terjedő verseny pályát 10 kilométerrel megtoldják.

Igy aztán a 36 kilométeres pályát 46 kilométerre hosszabbították meg. Hadház felé elkísérték a versenyzőket dr. Orbán József egyleti titkár, dr. Nagy Kálmán és Baltazár Dezső választmányi tagok. A verseny bíróság többi tagjai a megyeház előtt várták be a Hadház felől visszaérkezőket, hogy aztán őket B. ujjalu felé elkísérjék. A bíróság tagjai voltak: Nagy Ferencz t. egyleti elnök, dr. Orbán József titkár, Márton Kálmán pénztárnok, Jenei Miklós, Zöld Mihály, Gyürky Sándor, Könyves Tóth Sándor, Domokos Kálmán, dr. Nagy Kálmán, Nagy Kálmán 4. j. b. Baltazár Dezső és Bakos Kálmán választmányi tagok. Az uton orvosi szolgálatot teljesítettek dr. Csikos Sándor és dr. Kenéz Gyula. kik kocsin kísérik a gyaloglókat. Ezekhez csatlakoztak lóháto: Török Gábor főerdőmester, Muraköz László, Békesi Jenő, Buzás Lajos; miot-hogy a bíróság tagjai közül többen jöttek lovon 9 lovas kísérte a menetet. Kerékpáron is követtek a gyaloglókat.

Az uton.

Már Hadház felől visszajövet nagy előnyt nyertek a többiek felett Mórász Béla és Krampera Sándor. A Bégyány csapszék előtt jártak már, mikor a többiek a légszergyár melletti szorosból kezdtek kibontakozni. Ezt az előnyt meg is tartották egész Sárárdig, a mikor Kajdi Gyula egy erősebb marsal melléjük került. A többiek messze elmaradtak, egyedül Csutoros Albert tartotta meg folyton a két percnyi distance. A bíróság tagjai a legnagyobb figyelemmel kísérték kiknek van a versenyzők közül valamire szüksége? Fekete kávét, citromot, narancsot osztogattak a gyaloglóknak, hogy a már növekedő melegséget

elűzzék a gyorsan tova menőktől. Kajdi, Mórász, Krampera, Sárárdól egész B. ujjaluz egymás mellett tartottak. B. ujjalu határában Kajdi és Mórász elváltak Kramperától s együtt mentek egész a végpontig. — A kísérők az „A igálló” csárdánál és Derecskén tartottak rövid pihenőt, a hol fölűditették magukat.

A fogadtatás.

Kétségtelen, hogy B. Ujjaluznak összes intelligentiája megjelent a debreczeni tornaegylet fogadtatására. Nagy Ferencz elnök a mint az odagyült nagy néptömeg eljenzése között a B. ujjaluzi városház előtt leszált kocsi járól. Tamássy Géza gyógyszerész tüzoltófőparancsnok meleg szavakkal üdvözölte, s kijelentette, hogy a berettyó-ujfalusiak, mint már több ízben, ugy most is a legnagyobb örömmel látják a debreczeni tornaegylet közsgükben megjelenni. Tamássy Géza kíséretében voltak: Kerekes Gyula, főjegyző, tüzoltó alparancsnok, Gyulai László, ref. lelkész, Tardy Sándor, Tardy György, Réthy Kálmán, Fernbach János, dr. Reichenberger Fülöp, Jézerniczky Dénes szolgabíró, dr. Kránszky Sándor, Szabó Elek jegyző, Habókay József ügyvéd, Szunyogh Lóránd főszolgabíró nejjével, Szakál Pál járásbíró, Dénes Lajos b. szent-mártoni földbirtokos, dr. Lux Sámuel, Borbély József és Horvárté Mór stb. A B. Ujjaluzhoz közlő menet elé sokan kimentek kocsin így Fényes Mórész családjával, Péchy József, Szabó Lajos aljegyző, Vágó Jenő és Farter Barna derecskei főszolgabíró pedig elkísérte a versenyzőket kocsin B. Ujjaluba. Alig hogy az első kocsi beérkezett, jött a két versenyző Kajdi és Mórász. Az utolsó lépésig egymás mellett mentek a mikor Mórász egyetlen lépéssel megelőzte társát. Így lett első Mórász, beérkezve 9 óra 30 perczkor, s így átlag egy kilométert 7 percz és 20 másodpercz alatt tett meg. Második lett Kajdi Gyula 9 óra 30 perczkor, harmadiknak Krampera Sándor ment be 9 óra 31 perczkor. A negyedik Csutoros Albert kinek lábába az uton kétszer is belé állt a görcs, úgy hogy összesett s masszirozni kellett. 9 óra 32 perczkor érkezett be. Ötödik lett Nagy Márton 9 óra 46 perczkor. A hatodik és utolsó Szentkirályi 10 óra 3 perczkor érkezett. A többiek felültek a kocsikra. Mindenik versenyzőt nagy éljenzéssel és zenezéssel fogadták. Mikor mindenik beérkezett, az egész társaság felvonult a városháza nagy termébe, a hol elébb dus villás reggeli volt, aztán a dijak kiosztása következett, nagy hölgyközönség jelenlétében. Az első díj arany érem és vallszalag volt ezt kapta Mórász Béla; a második ezüst érem és vallszalag, ezt Kajdi Gyula nyerte, a harmadik, mely bronz-éremből és vallszalagból áll, Krampera Sándor gazdászot illeté. Mind a három érmét, és vallszalagot Szunyogh Lorántné tüzte fel a nyertesek vállaira. A dijak kiosztása után a vendégzerető B. ujjaluzi értelmiség a legnagyobb buzgalommal igyekezett egy debreczeni vendéget kapni ebedre. Legtöbb vendége jutott Tardy Sándor földbirtokosnak, a kinél még meg van őseinek az a jó szokása hogy nincs kapuja a házának. Kifogyhatatlan szivességű nejjével és gyermek keivel egész estig ott fogták a társaságot, melyet időközben a gazda kivitt kocsin a község közelében eő „Csónka torony”-hoz, s ott megmutogatta egy epusztult falu és torony még meglévő maradványait. — A vendégserget uszonna után derült kedélyhangulatban vonult fel a városháza nagytermébe, hol jó cigányzene mellett reggeliz tartó táncmulatság zárta be a kirándulást.

A táncmulatságra megjelent hölgyek névsora következő: Szunyogh Lorántné, Szilágyi Jenőné, Tardy Sándorné, Fényes Lajosné öz. Nadányi Kornélia dr. Kránczky Sándorné, Ötvös Károlyné (Szerep), Szabó Elekne, Habókay Jozsefné, dr. Reichenberger Fülöpné, Jézerniczky Dénesné, Pápai Lajosné, Fernbach Jánosné, Farkas Józsefné, Zádor Mártonné, Horváth Mórné, Szkurka Andorné, Szabó Lajos-

né, Kerekes Gyuláné Korbély József-fné, Nyiri Istvánné, Szilágyi Pálma, Fényes Olga, Draveczky Bella (G-Petri), Fásy Irén, Fernbach Irén, Kránczky Viola, Kránczky Olga, Kránczky Iza, Reichberger Sarolta, Tittzer nővérek, Magyar Ilonka (Bakonszeg), Sarkady Ilona, Kerekes Vilma, Borsy Ida.

A kitünő hangulatban lefolyt magyaros mulatságnak a hajnali órák vetettek véget, a mikor a kirándulók egy része hazafelé indult. A tornaegylet tagjai a ma délutáni vonattal érkeznek haza.

B. L.

Irodalom—művészet.

* **A M. T. Akadémia nagygyűlése** szerdán délután volt, Eötvös Loránd br. elnöke alatt. Szily Kálmán főtitkár fölvasta az ünnepes közlés programját, a mely a következő: 1. Elnöki megnyitó beszéd, Eötvös Loránd báró, akadémiai elnöktől. 2. Arany János lyrájáról, Lévy József rendes tagtól. 3. Arany János, mint főtitkár, Szily Kálmán főtitkártól. Az ünnepes közlés május hó 14-én — vasárnap — d. e. 10 órakor lesz az Akadémia disztermében. A főtitkár előterjesztette ezután az I. osztály jelentését a nagy jutalomról és a Marczibányi jutalomról; ezeket tudomásul vették. Bejelentette a főtitkár, hogy a Lévy-pályázatra (Berzsenyi Dániel életrajza) érkezett s jutalmazásra érdemesített mű szerzőjén Váczy János dr. A Lukács jutalomra érkezett mű (Hang és a k-tan) szerzőjét megbízzák a a dolgozat befejezésével s ha a bíráló kedvező lesz, a jutalmat kiadják. Az akadémia megválasztotta Hegedűs Sándort, Jekelfalussy Lajost, Fehérpataky Lászlót, renies, Farkas Lajost, Földes Bélát, Bubicz Zsigmondot és Marczali Henriket levelező tagokká.

* **Az Arany-szobrot** vasárnap leplezik le a „Nemzeti Múzeum“ kertjében. Ez alkalommal báró Eötvös Loránd, a bizottság elnöke a szobrot átadja a kormánynak, gróf Csáky miniszter pedig átveszi, Szász Károly elszavalja ünnepi ódáját.

* **Jókai jubileum.** Arad és Sopron diszpolgárukká választották meg Jókai Mórt. A költő új színműve „Gazdag szegények“ ma kerül színre a budai színházban.

* **„Ne bántsd az állatot!“** Most jelent meg e cím alatt az állatvédő törvények gyűjteményi példákban, 200 koronával jutalmazott pályamű. Írta: K. Nagy Sándor nagyváradi kir. törvényszéki bír. Ára, kemény táblába kötve 40 kr. Színes borítékba fűzve 30 kr. Nyomatta Rózsa Kálmán és neje Budapest, Szentkirályi-u. 30. A szép kiállítású és nagyérdékű kötetet, mely az „Orsz. Allatvédő-Egylet“ könyvtárában most jelent meg; ajánljuk olvasóinknak.

Helyi hírek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igitató, kintő hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 8—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoktól d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirtda hivatalnál, május 12-én: változó felhőze, meleg, száraz.

Séta hangverseny Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Május 13. A dohánygyári munkások majálisa a nagyerdei vigadóban.

Május 13. Ábrányiné, Wein Margit hangversenye az „Arany Bika“ disztermében.

Május 15. Hajdúvármegye közgyűlése.

Május 17. A gazdaságok majálisa a Dobospavilonban.

Május 20. Sajtóügyi végtárgyalás.

Május 23—24—25. Képviselő választókat özszeirő küldöttség ülései a városházánál.

Május 26. d. u. 4 órakor az alsó-szabolcsi ármentesítő társulat r. k. közgyűlése a városháza nagytermében.

Június 1. Az ev. ref. theologiai akadémia hallgatóinak majálisa a nagyerdei vigadóban.

Június 3. Jogász juniális a nagyerdei vigadóban.

Június 20—24. Érettségi vizsgálatok a főiskolában.

Május 21. A keresk. ifjak egyesületének kirándulása Szatmárra.

Június 25. Az iparos-kör jubileuma.

Augusztus 7—15. Országos vásár.

Október 2—10. Országos vásár.

— **Jókai jubileuma.** A Jókai jubileumát rendező bizottság az ünnep-égek költségei fedezésére 2000 frtot kért a várostól. A jog-és pénzügyi bizottság tegnapelőtt tartott üléséből egyelőre 1000 frtnak megszavazását javasolja, — a másik 1000 frt megadását pedig a körülményektől és a szükségüktől kívánja függővé tétetni azon esetre t. i. ha az ünnepelt író személyesen is meglátogatja Debreczét. — A vörös kereszt egylet debreczeni választmánya a rendező bizottságba maga részéről Sággy Gyula v. üzletvezetőt és Dalmy Kálmánt nevezte meg.

— **Ábrányiné Wein Margitnak** a m. kir. opera kitünő énekesnőjének holnap, a „Margit“ fürdőben tartandó hangversenye iránt általános, élénk érdeklődés nyilatkozik városunk legműveltebb köreiben s egészen bizonyos, hogy az előkelő, művészi élvezetet ígérő hangverseny sikere a legteljesebb leend. **Ábrányiné** férjével, **Ábrányi Emillel**, ugyszintén **Polonyi Elemér** zongoraművészszel, ki a hangversenyben kiváló részt vesz, tegnap este érkezett Debreczenbe. **Ábrányiék** rokonuk, **dr. Csikos Sándor** ösmert orvos házában szállottak meg s ma d. u. érdekes kirándulást tesznek. A költő ugyanis ellátogat a szabolcsmegyei **Szent-György-Ábrányba**, hol családjának, az **Eördög-h-családnak** ősi fészke és egykori nagy birtoka van. A kiváló költőnek egy régi barátja, egy izbeu kegyeletes érzelmek közt bolyongta volt be az ábrányi kastélyt környező díszes parkot. Megemlékezett a jeles zeneiről s hirneves fiairól, azután három babérlevelet tépett le s elküldötte **Ábrányi Emilnek**. Ime, a költő most maga rándul el az ősi parkba s nem csupán a saját babérjait, hanem a bájos neje által szeretteket hozza magával s feldiszíti vele a büszke parkot, melynek lombjai ott virrasztottak költői álmaik felett. **Ábrányban** a kirándulók **Desséoffy Kálmán** ottani nagybirtokosnál szállanak meg s a holnap délutáni vonattal térnek vissza Debreczenbe.

— **A fagyos szentek** köszöntöttek be; **Pongrácz** napja ma van, holnap **Szervác**, azután meg **Bonifác**. Nyugtával akarjuk dicsérni a napot, azért csak annyit konstatálunk, hogy mikor e szentekről írunk, úgy delfelé, bájos tavaszi verőfény ragyog be mindent. Pedig máskülönbben a három magas vendég — és meg a május 25-diki **Orbán** — nagy szelet s néha nem kis fagyot hoz magával, azért félnek látogatásuktól a gazdák. Az idén azonban mivel az időjárás megenyhült s **Falb** nem küldött kritikus napot utitársul, valószínűleg veszély és galiba nélkül vonulnak tovább a minden éven átutazó fagyos szentek. Ugy látszik, hogy ez idén meg lesz a régi vers hazudtolva:

Pongrácz, Szervác, Bonifác,
Rontasz, bontasz a mit látsz;
Ívó jön még utánad,
Befejezi munkádat!
Orbán meg el nem marad,
Minden reményt learat.

— **A vörös kereszt** egylet debreczeni fiók választmánya tegnap délben ülést tartott a városházán **Simonffy Imre** kir. tan. polgármester elnöke alatt. Jelen voltak: **Simonffy Imréné, Kaszanyitzky Endréné, Varga Ferenczné, Holländer Gyuláné, Sággy Gyula,**

Dalmy Kálmán, Koszorus Lajos, Balogh Ferencz, Csanak József, Zádor Lajos, Szabó Kálmán és Márk Endre. Az ülésnek több tárgya volt. Ezek közül főlemlítjük a következőket. A **Jókai jubileumi** ünnepséget rendező bizottságba a választmány **Sággy Gyulát** és **Dalmy Kálmánt** küldötte ki. A honvédelmi miniszter értesítette a fiókot, hogy az 1893. évre mozgósítás esetére a debreczeni beteggüditő állomáshoz a népfelkelés 2 dik osztályából 2 kitanított beteggüditő és 8 sebesült vívó rendeltetett. Tudomásul szolgált. A máj. 17-diki orsz. közgyűlésen a választmányt **Várad** **Szabó Jánosné** elnöknő, **Sággy Gyula** és még az elnökség által felkérendő egy tag képviselik. **Zádor Lajos** pénztárnok jelentette, hogy az 1892. évi számadás szerint a választmány pénztári maradványa a központot illető 133 frt hányad levonása után 1652 frt 36 kr. — Végül **Balogh Ferencz** hittanárnak köszönet szavaztatott a vöröskereszt egyletek működéséről francia nyelven megjelent bulletin ösmertetéséért, mely lapunkban jelent meg. A választmány évi rendes közgyűlése még e hónapban meg lesz tartva.

— **Temetés.** **Biedermann Eizig** nagykereskedő temetése tegnap d. u. 4 órakor folyt le nagy közönség jelenlétében. általános részvétet közben. Az elhunyt piacz utca lakásán ez alkalommal összegyűlt díszes közönség körében láttuk a következőket is: **gróf Dégenfeld József** főispán, **Simonffy Imre** kir. tanácsos és polgármester, **dr. Király Ferencz** orsz. gy. képviselő, **dr. Kola János** kir. tan. ügyv. kamarai elnök, **Vértesi István** városi főjegyző, **Paksy Imre**, kir. közjegyző, **dr. Medve Kálmán**, **dr. Kemény Mór**, **Szabó Kálmán**, **Végh Gyula** r. kapitány, **Ormódy Vilmos**, **Handtel Vilmos**, **Kernhoffer**, az izr. hitközségi előjáróság testületileg, számos v. bizottsági tagst. ezenkívül még igen számosan a helybeli értelmiség sorából s igen sokakat az elhunyt hitsorsosai közül. A szertartások sorozatát **Eibenschütz** városi kántor éneke nyitotta meg, ki saját énekkarával szívesen szólóan adta elő a 91. zsoltárt. Az ének elhangzása után **Krausz Vilmos**, az izr. hitközség ekesen szóló rabbija tartott gyászbeszédet, a legmélyebb hatást gyakorolva hallgatóiására. A gyászbeszéd vázolta az elhunyt polgári erényeit, tiszta jellemét és szeplőtlen becsületét, kiemelte jótékonyosságát, melyért a szegények áldani fogják az árvák, özvegyek, szülőkölődők, árviz-és tüzkárosultak bőkezű gyámolítóját. — Tetemes összegekkel járult iskolák és templomok építésére; mint izraelitát pedig jámborsága, hüvassága s a hitközségi élet terén kifejtett buzgósa jellemezték. Halálos ágyán is a hitközségügyeivel foglalkozott s kedvencz szeméje volt, hogy a szomszédos telket a hitközség a templom számára megvehesse. Ráillenek az elhunytira a szentírás igéi, a melyek értelmében, hogy „**d i s z e s k o r o n á j á t a z a g g k o r n a k**“ becsületesség, jótékonyosság és jámborság utján érte el. A kitünő szónoklat befejeztével még **Burger József**, izr. hitközségi jegyző méltatta behatóan az elhunyt érdemeit s ezután a hültetemet kézen emelték a kisváradi utca sarkáig onnan pedig gyászszekéren az izr. temetőbe. A temetés ezzel még nem ért véget, mert a szegények nagy tömege, kik között a gyászoló család — az elhunyt nemes intenczióhoz hiven — vallás-különbőség nélkül osztá ki az alamizsnát, még a késő órákban is ott tolongott a **Biedermann** palota előtt s udvarán. A család a következő gyászjelentést adta a ki: „**Mélyen megrendülve, fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a jó férj, felejtethetlen apa, após és nagyapa. Biedermann Eizig** nagykereskedő, Debreczen várostörvényhatóságának bizottsági tagja, a debreczeni izr. szentegylet elnökének e hó 10-én, d. u. 2 órakor, életének 72-ik évében rövid szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai f. hó 11-én délután 4 órakor fognak főpiacson lévő saját házából az izr. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességbeni részvételre bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen. 1893. május 11. Özv. Biedermann Eizigné Ochs Klára neje Biedermann József, Özv. Ranunkel Henrikné Biedermann“

Rosália Weisz Izsákné Biedermann Regina gy-rmekei. Biedermann Józsefné Horovitz Lotti menyee, Weisz Izsák veje, Biedermann Frida, Biedermann Gyula, Biedermann Miksa, Biedermann Jenő, Ranunkel Ede, Ranunkel Reginka férj. dr. Radnai Miksáné, Weisz Róza férj. Fleischer Jakabné, Weisz József, Weisz Gyula, Weisz Zoltka, Weisz Fanny, Weisz Szerén unokái. Aldás és béke lengjen porai felett! A magunk részéről is bensőleg osztozunk az elhunyt családjának, tisztelőinek és ösmerőseinek gyászában, ki e város iparát és kereskedését emeltes építkezéseinek, különösen a főpiacz utcai házakkal, Debreczen ez első palotaszertü magánházával, hozzájárult a város szépítéséhez is. A halott iránti mély fájdalom miatt fia Biedermann József ur az üzletet a jövő héten szerdáig bezárólág zárva tartja.

— **Alispáni jelentés.** Megjelent 88 lapon az „Alispáni jelentés Hajduvármegye 1892-ik évi állapotáról”. A gondosan szerkesztett kimerítő jelentést, amelynek adatai lapunk útján már ösmeretesekek, a „Csokónai” nyomda részvénytársaság állította ki igen szépen.

— **A debreczeni honvédegyület** a választmány által tegnap hozott határozat értelmében a budai honvéd emlékek e hó 21-én, Budavár bevételének évfordulójakor tartandó leleplezési ünnepélyen képviselni fogják: dr. Hegedűs Pál alelnök, Propper Mór és Ocsovay Ferencz vál. tagok s a 13 egyenruhás régi honvéd. — Megemlítjük, hogy Káprós Gábor az egyület pénztárnoki tisztéről lemondott.

— **A lövészársulat** tegnapi kitűzött közgyűlése nem volt megtartható, miután a tagok az alap-zabályok szeriut a határo atképességek kívánt számban nem jelentek meg; a közgyű és megtartása ennélfogva a folyó Május 28-ikára tüzetett ki.

— **Eljegyzés.** Szteriády János debreczeni kereskedő eljegyezte Félégyházi Emma kisaszonnyt, Félégyházi Józsefné kedv s lányát.

— **A debreczeni főiskolai tanárok fizetése** rendezése tárgyában a főiskola tanárkarai terjedelmes nagyfontosságú elterjesztést szerkesztettek és nyújtottak be a tavaszi egyházkerületi közgyűléshez. A tanárkarok alaposan kimutatták, hogy a tanári fizetések fölemelése a főiskola birtokában lévő forrásokból haladék nélkül elrendelhető s a tisztántuli egyházkerületnek a fizetés rendezésére vonatkozó 1891. évi végzése már az 1893/94-dik tanévvel fogantatosítható lesz. Ez emlékirattal holnap bővebben foglalkozunk.

— **A zárszámadás.** Városunk házi pénztárának 1892. évi zárszámadását a jog- és pénzügyi bizottságnak szerdán d. u. mutatta be a tanács. A bizottság, mielőtt érdemileg tárgyalná a zárszámadást, tételenként való megvizsgálás végett kiadta egy küldöttségnek, mely következő tagokból áll: Lengyel Imre, Komlóssy Dzsó, Szabó Kálmán, Czégély Ferencz és Koszoros Lajos.

— **Tűz.** Ma délelőtt a h. bősörményi vasuton tul levő Bránth J. tulajdonát képező telepen egy kazal széna ismeretlen okból meggyulladt. A gyorsan kivonult tüo'tóság a könnyen veszedelmessé válható tüzet eloltotta.

— **Széggyen elől a halálba.** Szomorú történetet közölnek velünk Bősörménygből. Egy odavaló gazdálkodónak 18 éves fia saját apja padásáról ellopott egy fél szalonnát. A kemény szívű apa a tetten ért tolvajt maga hajtotta fel a városházára, még pedig a hátára kötötte a lopott szalonnát. — hadd lássa az egész város az ő tolvaj fiát. A fiu ezt annyira szívéravette, hogy a dutyiban felakasztotta magát. — Halva találták meg a szerencsétlen legényt.

— **Jogász majális.** A jogászok szerdán délután tartott értekezletükön határoztak tavaszi mulatságok tárgyában. A vigalom július 3-án, a nagyerdei Dobos-pavillonban, a Magyaritestvérek zenekarának közreműködésével, a joghallgatók önképző körének javára fog megtartatni. Beléptidij: 3 korona. A meghívókat a napokban fogják szétküldeni. A 30 tagu rendező bizottság a mulatság sikeréért minden lehetőt elkövet, hogy ezt a régi jó hírű, eleven kedélyű, fényes mulatságot megtartsa azon a

mag-s színvonalon, melyet évek óta elfoglalt a tavaszi mulatságok sorában. Evek óta a jogászok táncze-télye a legsikerültebb tavaszi mulatság, annak igé-kezik az idén is. A rendező bizottság névsora a következő: Baditz József, Bahunek Elemér, Barkász Emil, Baróthy Zoltán, Bisztovszky Iván, Csathó Ernő, Czibor Gyula, Dóczy Emil, Hajdu Lajos, Karakas Albert, Kerekes Zsigmond Király Ernő, Kovács Kálmán, Kun Béla, Méhes Géza, Mérey Kálmán, Miskolczy Lajos, Oláh Antal, Paraszky Gyula, Rácz Bert, Sághy Lajos, Schneller Károly, Szabó Bert, Szabó Emil, Szemere Dezső, Szendffy Károly, Szentpétery Ferencz, Szűcs Géza, Tóby Elek, Ujváry Béla, Virányi Sándor. — (d.)

— **A főreáliskola fölszerelése.** A befejezéshez közeledő főreáliskola épülete belső fölszerelésre és bebutorozásra 8187 frt. 45 kr. maximalis összeget engedélyezett s erről már értesítette a város közönségét a miniszter. — A tulajdonképeni fölszereléssel Michl Aajos van megbizva, míg a nyári tornater fölszerelését házilag eszközlik az igazgató felügyelete alatt. A berendezésekre engedélyezett összeg fedezetül első sorban a város által följánlott 6000 frt még meglévő összeg szolgál.

— **Gyászrovat** Bánki Béla földbirtokost s a h-b öszörményi részv. tak. pénztári igazgatóját súlyos csapás érte; neje született Csiszár Mária urnő vasárnap éjjel elhunyt. Temetése kedden ment végbe általános nagy részvét közt.

— **Székfoglaló predikáció.** K. i. s. Ferencz földesi ev. ref. lelkész mint levelezőnk értesít, vasárnap tartotta székfoglaló egyházi beszédét. A templom zsufolóság miatt hallgatósággal. Déliban a kaszinóban népes bankett volt a kedvelt ifju lelképásztor tiszteletére, akiért számos felköszöntő mondó tak.

— **A helybeli kereskedő ifjuság együletének** tagjai kellemesen szándékoznak a pünkösdi ünnepeket eltölteni. A szatmári testvér egyület fennállása évfordulóját jubiláris ünnepélyvel üli meg, melyre a debreczeni kartársakat meghívta. Tekintve az általános érdeklődést, a kirándulás minden tekintetben sikerültnek ígérkezik. Mint értesülünk, Szathmáron oly nagy előkészületeket tesznek a helybeli kirándulók fogadtatására, hogy azok — ismerve a szatmáriak példátlan magyar vendégzeretét — e kirándulásból bizonyára egy kellemesen eltöltött ünnep édes emlékeivel fognak hazatérni. A részletesebb felhívást legközelebb közöljük.

— **Dr Balkányi Ede** városi kerületi orvos áthelyezte lakását főpiacz 1712 sz. alá. (Tisza palotával szemben.)

Törvénytészeki csarnok.

* **Paraszt-becsület.** Geröcz János gylkossági kísérellettel vádolt józsaí gazda bünügýnek tárgyalását kezdette meg ma d. e. a helybeli kir. törvénytészeknek Igýártó Sándor elnöklele alatt Baróthy Béla és Ujhelyi András bírákból álló büntető tanácsa, melynek jegyzője Balogh Zsigmond. A vádhatóság képviselőtében Dr. Dicsöffy Sándor kir. alügyész jelent meg, vádolt védőjeként pedig Dr. Kardos Samu ügyvéd. — Először Burai Bálintot hallgatták ki. Burai a becsületét bosszuló Geröcz tejjével viszonyt folytatott s Geröcz tetten is érte, miért a Nyulasnai négy izben rá lött revolverrel. Ezután a Geröcz vallomása következett, ki hosszasan adta elő ugy a tett részleteit, mint az öszszes körülményeket, vallomása d. e. 1/2 10-től, d. u. 3/4 1-ig tartott. A tárgyalást d. u. folytatták.

* **Le a cipőkkel!** Horváth János budapesti cipész ugyan furfangos ember lehet, de azért mégis ő járta meg a multkor. Egy mérnök vásárlója belépett a boltjába, hogy új cipőt vegyen nála s a lábán levő még ki nem fizetett cipőt kijavíttassa. Horváth a cipőket — mi-czipőt kijavíttassa. Horváth a cipőket — egyszével a mérnök most sem fizethetett — egyszerűen lefoglalta, ugy, hogy a megrendelő mezteláb volt kénytelen a boltból távozni. Horváthot ezért a tréfiáért, zsarolás címén 14 napi fogságra ítélte a budapesti törvénytészek.

Legujabb.

(Délutáni posta.)

Május 12.

A kormány mellett.

Ungmegye szerdai közgyűlésén helyeslöen nyilatkozott a kormány egyházpolitikai programjáról.

Püspök szentelés.

Vasary Kolozs hercegprimás szerdán szentelte fel Cselka Nándor budapesti érseki helynököt és Zungváczy püspököt. A szertartásnál jelen voltak Dessewffy és báró Hornig püspökök és 30 lelkész segédkezett. Jelen volt hg. Lobkovicz hadtestparancsnok, gróf Csáky miniszter, Berzevicy államtitkár, Ráth főpolgármester, a főváros küldöttsége sat.

Kiránduló képviselők.

Tekintettel a milleniumra, gróf Zichy Jenő vezetése mellett több képviselő Beregmegyébe rándul ki s megtekintik a megye ös helyeit. Az utiprogramban vannak a Beszkidek, Munkács és Lemberg megtekintései.

Kossuth s a home rule.

Kossuth Lajos egy angol újságtudósító előtt kijelentette, hogy Gladstone home-rule-tervezete olyan lehetetlenség mint a kör négy szög gúsitése. Az a gondolat, hogy Irország autonómiaja teljesen független lehet Angliától, nem egyéb utópiánál. Minden összehasonlítás Magyarországnak Ausztriához való viszonyával nem jelentős és helytelen.

Közgazdaság.

* **A nyiregyházi országos vásár** alkalmából hétfőn f. é. május 15-én az alább felsorolt viszonylatokban külön személyvonatok fognak közlekedésbe bocsájtani: A) Debreczenből 1—Nyiregyháza: Debreczenből indul 5 óra 45 perczkor reggel, Hadháziól indul 6 óra 22 perczkor reggel, Téglásról indul 6 óra 32 perczkor reggel, Ujfehértóól indul 7 óra 6 perczkor reggel, Nyiregyházára érkezik 7 óra 35 perczkor reggel. B) Nyiregyháza 1—Debreczenbe: Nyiregyházáról indul 5 óra 2 perczkor délután, Ujfehértóól indul 5 óra 33 perczkor délután, Téglásról indul 5 óra 57 perczkor délután, Hadháziól indul 6 óra 7 perczkor este. Debreczenbe érkezik 6 óra 43 perczkor este. Jegyzet: Szomszéd forgalmu jegyek a kiinduló állomáson a visszautazásra is válthatók, ha a visszautazás ugyanazon napon történik. A t. cz. közönség saját érdekében kéretik ezen könnyítést figyeembe venni, hogy ez által Nyiregyháza állomáson a személypénztárnál az utasok torló-dása lehetőleg csökkentessék. Debreczen, 1893. évi május havában. Az üzletvezetőség.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

1893. évi május hó 10. Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli súlyban) 47—48 krig. Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm súlyban 47—46 krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogram felüli súlyban) 51.—51.5 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm súlyban 50.5—51 krig. — Fiatal könnyű (páronkint 250 kgm. terjedő súlyban) 48—49. kr. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli súlyban) 48—49 krig. — Közép (páronkint 220—280 klgr. súlyban) 47—48. krig. Könnyű (páronkint 220 klgr. terjedő súlyban) 47—48. krig. Sertéslétszám: 1893. május hó 8-án volt készlet 173.746 darab. 1893. május 9-én felhajtott: 3260 darab. 1898. május 9-én elszállított 1436 darab. 1893. május. 10-én maradt készletben 175570 drb.— A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti regénye. —

— Irta: **Sz. Buday Etel.** —

XIV. fejezet.

(Folytatás.)

55

— Nézze, nézze édes Hermann! E szél által dobált falevél, jó jelképe létünknek. Éppen így tehetetlen valamik vagyunk mi is az élet viharával küzdve, melyben az eshetőségek szeszélye, mit úgy nevezünk „sors”, kormányoz bennünket ide s tova, kapkodva könyörtelen, mint a szél a falevelet. Eként érzem én is mostan magam, a bizonytalanság által ide s tovasodortatva. Ó bár hozná már György a lapokat, szivrepedve, és mégis félve várom. Egy megmagyarázhatatlan sejtelem gyötör, hogy a várt lapok rossz hírt tartalmaznak kedvesem feől. Ó, mert szívem úgy szorong.

— Békesség, nyugalom gyermekem. Nem szabad magát beteges képzelgésnek át adni, hanem türelmesen várni, remélni kell minden jót. Lehet levele eltévedt, és azért nem kap tudósítást. De azért nem kell ám minden reménynyel felhagyni, mert az ily kislelkűség bűn, s legtöbbet önmagunk ellen vétkezünk vele. Oh, de az a rettentő álom.

— Álom csak álom, miből komoly következtetést nem lehet vonni.

— De nem bírom kiűzni emlékeimből. — Még most is látni vélem, a mint álmomban látam küzdeni a tenger hullámaival, és hallani vélem, a mint nevemen kiáltott. Örökre fülembefog csengni, kétségbeesett hangja, mely a vihar által felkorbácsolt tenger hullámának zúgásán is keresztül hallatszott. Ó hisz tudom! az álom nem mérvadó, nincsen mit hinni benne, de lelkem annyira magával ragadta, hogy agyam tiszta fogalmát megdönté, és előítéletes leitem félek, rosszat sejtek, hogy ő, szívem választotja elpusztult.

— Ej Helén! Művelt, felvilágosult egyénél nem létezhetik sejtelem. Mi az a sejtelem? Hinni egy meg nem magyarázható érzelemben, mit felizgatott idegek idéznek elő, melyet az orvosok beteges képzelgésnek neveznek. Csak nem fogja megengedni, hogy ilyen badarság urálja helyes felfogásu esztét, mint egy vén kávéénikét sejtelmek gyötörjék? Csak ez volna még hátra!

— Szégyeunel kell bevallanom, hogy sejtelem ural, vége minden biggadt gondolkodásomnak. És érzem sejtelemszerűn, közel a megoldás. Mindent tudni fogok! . . .

Szavai végeztekor lépett be György a boltiszolga, hozva a kívánt lapokat.

A jó barátok egyszerre kaptak a lapok után, az egyik, hogy mihamarabb olvashassa, a másik, mégis behatása alá jutva társnője s-jtelmeinek, meg azért, hogyha valami végzetest tartalmazna a lap, ne olvashassa el a tulizgatót. De Helénnek sikerült mégis egy lapnak birtokába jutni s mig Hermann aggódva a többieket tekinté át, addig Helén a hírek közt mohón böngészve, rövid idő teltével, borzalmast sikoltva össze rogyott, a lapot görcsösen összeszorítva, elterült a padlón.

Szegény Hermann, agzlegény létére nem igen forgolódva ájult nők körül, nem tudott hirtelen segédelmet nyújtani. Kapkodott ide s tova, lehajolt az önkívüli leányhoz meg fel egyenesedett. Félig átment a termen meg visszatért; sehog sem bírva, bele találni magát a helyzet rendkívüliségébe.

Szerencséjére a sikely hallatára be jött György és látva a helyzet-t, felesége után iramodott kinek segédelmével felvették Helént a padlóról s a házban levő földszinti kis lakásukra vitték által, mivel ájultan nem maradhatott a látogatott boltban.

Félix parancsára bántak el az ájulttal és rövid idő alatt öntudatra is tért, mi rosszabb volt ránézve az önkívületnél; mert tudatára ébredt a rettenetes valónak, mely lelkét, szivét törte meg. Mig birt erővel, szagkatottan, a sírástól elfojtottan tudtára adni barátjának a borzalmas valót.

— Meghalt . . . elveszett . . . ez iszonytató . . . Sejtelmem nem volt . . . Az ágy-

párnába temetve arcát, sirt tovább keservesen.

Herman nem ösm-rve az esemény részleteit, vigasztalni sem tudta a szenvedőt, azér megkeresé a rémhírt tartalmazó lapot, melyből szóról-szóra ezt olvasá.

New-York. — Városunkat izgalomban tartja egy nagy szerencsétlenség, mely a tengeren történt, még pedig azért, mert a legeő kelőbb családok lettek sujtva e szerencsétlen esemény által. A történet a következő. — Egy nagy társaság, mely nők és férfiakból állott, kirándulásra indult e hó huszadikán, kibérelve ez alkalomra egy jól felszerelt vitorlás bárkát. A tenger nyugodt volt és szép tiszta biztonnak látszó idő kedvezett a társaságnak elindulásakor, ez okozta vesztőket, mert vakmeióvé tette őket s a kelletinél beljeb hajóztak, bizonynyal ki a sik tengerre, honnét Isten tudja hova jutottak, mivel a napokkal ezelőtt elndult bárka nem tért vissza utasaival, s hírt sem hallani felőle. Így valószínűnek látszik a bekövetkezett szerencsétlenség, mivel azon a napon este, éjjel hirtelen támadt nagy szélvihar dühöngött a sik tengeren, mi kint érve a bárkát, azt utasaival együtt el is pusztította. Így mi remény kecsgetheti e szomorú eseményhez közel áló családokat, hogy hozzátartozóikat valaha még viszontlássák: ezért sok család is visel mély gyászt elvesztett kedveseiért. Felemlítendő, hogy azon német művész, kiért lett a kéjkirándulás rendezve, névleg Morson Alfréd, szintén a bösz hullámok között lelte sírját. Igazán kár, hogy e nagy tehetségű ifju így pusztult el.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* Mindenfelől akadály. A tya: „Különös, valahányszor megnevezek valamely fiatalembert, hogy menj hozzá nőül, kifogásod van ellene; ha valaki ellen nekem van kifogásom, te éppen ahhoz akarnál menni.” — Leány: „Igen! És ha nagynehezen mégis megegyezünk valakiben, akkor ő nem akar.”

* A férj bosszúja. Egy Jean Keszler nevű párisi a kéő éjtélutáni időben tér haza ittasan. Fel sége nagyon érthető okból nem a legszivesebb fogadtatásban részesíti, mire a férj elveri s kilöki az ajtón. Majdnem egész éjjel a folyosón maradt a szegény asszony, könyörögve durva urának: eressze be. Kérélmé azonban süket fülekre talált. Mit volt mit tennie, mint-hogy a szomszédok vendégszeretétét volt kénytelen kérni s igénybe venni. Másnap tíz óra tájt haza nézett s miután a lakás ajtaját még mindig zárva találta, rosszat sejtve, a rendőrségnek szólva, kinyitotta lakása ajtaját. A mint beléptek, ott látták urát az ágyon elnyújtózkodva; szénsavas gáz belehelésével megölte magát. Az asztalra ezt írta fel krétával: „Azért ölöm meg magam, hogy drága feleségem kétségbeesé eiben megpukkadjon. Ez az első igazi jó gondolat, mely megérlelődött bennem, s lám — az utolsó is.”

*
„Az elvhez a hűség,
Örök kötelesség,
S ha messze a czél
Enyhítsen önértet:
Bár kebeled vértett,
Az eszme az — él.”

Gyulai Pál.

—
Bámulatos, hogy mennyire terjed az emberi józan ész. Ezzel is úgy vagyunk, hogy a szegény ember csak oda jut el gyalog, a hová a dus hat lovon.

Lichtenberg.

* Edison újabb találmánya. Edison ismét újabb találmányon dolgozik. A napokban a párisi Figaro egy munkatársa kereste fel, kinek egy új találmányát, a kinetografot mutatta be. Ez a találmány azonban még csak a kezdet stádiumában van. Edison azt mondotta, hogy a kinetograf ugyanaz lesz a szemnek, a

a mi a fonográf a fülnek. Operákat és szindarabokat például vele egyszerre látni és hallani lehet majd. A hírlapíró, az üveg felé hajolva, egy tánczóló tiroi dalszoportot látott meg, a mely javában járta a leandert és látta, a mint a szellő a fák koronáit bölintgatja. Edison azt mondotta, hogy legalább két évig kell még e találmányán dolgozni, hogy az tökéletes legyen.

Idegének névsora.

Bika szálloda. Bellarim József kereskedő Bécs, Hoffmann J. kereskedő Bécs, König M. kereskedő Bécs, Hermann J. kereskedelmi utazó Bécs, Fleischer Jakab bérlő M.-Pályi, Lévy Mór kereskedő Budapest, Goldschmied J. kereskedő Bécs, Unger József kereskedő Bécs, Riegler Mór Budapest, Radó József Budapest, Strausz Mór kereskedelmi utazó Bécs, R-tiezár J. kereskedő Bécs, Skliva kereskedő Bécs

Angol királynő szálloda. Gróf Pongrácz h. főhadnagy N.-Kágyó, Moskó György földbirtokos Nemény, Vadna Ferencz gazdálkodó Kolozsvár, Lenta Balázs H.-Naná, Szilágyi Antal földbirtokos Szatmár, Kornyi B.-la földbirtokos Nyitra, Horváth József Budapest, Kende J. kereskedő Bécs, Kell Jenő kereskedő Budapest, Sciner Emil kereskedő Bécs, Lusz Armin kereskedő Budapest, Bródy József Budapest.

Frohner szálloda. Bleier Lajos utazó Bécs, Hecht Emánuel utazó Bécs, Thomán Vilmos kereskedő S.-A.-Ujhely, Klein Adolf B.-Ujváros, Broszka Zsófi Szeged, Rottenberg Aron Deis, Lóvi Albert kereskedő N.-Várad, Winkler Jakab gazdálkodó B.-Apáti.

Szerkesztői posta.

L. J. („A hegyek közt.”) Köz lebb hozzuk.

A kis lutri huzásai.

— Május 10. —

Brüni	50	4	21	25	67
-------	----	---	----	----	----

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Nyilt-tér

Felhívás.

Szükségem volna **200—300 kocsi** $\frac{3}{4}$ része **bükk** és $\frac{1}{4}$ része **cser**, legalább is **tavalyi vágásu**, jó minőségű **hasáb tűzifára**.

Részletes ajánlatokat czimemre kérem beküldeni.

Berger Antal

fakereskedő.

(Biharmegye) **S A A P.**

Irnoknak

ajánlkozik egy jó írásu fiatal ember, magán irodába, vagy ügyvéd mellé. Czime a kiadóhivatalban megtudható.

! Pilseni sör !

Wéber I. vendéglőjében

mától kezdve mindennap

friss csapolásu

pilseni sör

kapható!

Valamint a legfinomabb asztali és csemege borok, izletes ételek, jutányosan és pontosan szolgáltatnak ki.

Tisztelettel

Weber I.

Hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur ő nagy méltósága az 1893. évi április hó 22-én kelt 14843/L. számú rendeletével a debreczeni—nagykárolyi trvk. között Hajdúvármegye területén 0—1489. számú szelvények között fekvő szakaszának kiépítését 13966 frt 63 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítására, az 1893. évi Május hó 18-ik napjának d. e. 10 órájára a

Hajdúvármegyei m. kir. állam építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyzői óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költségek után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat, a kitűzött nap d. e. 10 órájáig, a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Debreczen, 1893. évi május hó 1-én.

Hajdúvármegyei m. kir.
államépítészeti hivatal.

Arany-érem Pécs 1888.

Elismerő okmány TEMESVAR 1892

Felzárado óta kitűnőnek elismerve

Dr. Sihulski-féle

Arczkenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét, azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezi. Legbámulatosabb sikerrel használtatnak bibires, szeplő és májfoltok, forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr. egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt. egy kis üveg 50 kr.

Joliessante-Puder

(fehér, rózsza vagy sárgás.)

Kiváló finomsága miatt legjobban ajánlható; az arczbőrnek kellemes színt ad és láthatatlanul tapad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 krajczár.

Joliessante-Fogpor

Legegészségesebb fogpor a fogak tisztítására odvosodásuk és büzdés megóvására kitűnő, a foghusra jótékonyabb hatású. Egy doboz ára 50 krajczár.

Joliessante-Crème

bőrfinomító és szépítő szer.

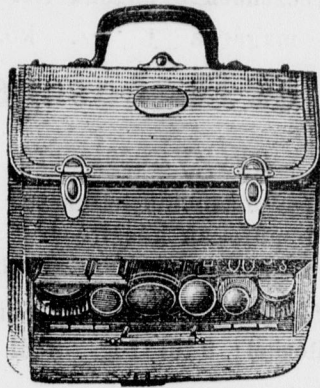
Kitűnő hatása a bőr finomítása, a szépsége előmozdítására, pattanások, kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 50 kr

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt. Kapható Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán.

DEBRECZENBEN Dr. ROTHSONEK V.
EMIL gyógytárában.

Legjutányosabb árban beszerezhető mindenféle utazási cikkek

Szent-Királyi Tivadar

utazási cikkek gyári-raktárában, városház-épületében.

Vizgyógyintézet

REICHENAUBAN,

(Alsó-Ausztriában.)

Rudolfs-Bad

476 méter magasságban a tenger szín felett Peyerbach nyugoti állomáshoz 2 órányira Bécestől a nyugoti vasuton.

Vizgyógyászatra, villanyosságira és masszázsra Uertl és Gärtner-féle gyógyászat és gyógymód.

A idény kezdete 1 Májusban.

Junius hó közepéig és szeptember hónapban jelentékenyen mérsékelt árak, koszt és lakdolgában.

Az ivócsarnok megnyitása savó, tej és mindennemű friss töltésű ásványvizekre Május 15-én, a teljes uszó-fürdő (730 négyszög méter üvegfedővel) Junius 1-én nyitattik meg.

Naponra sétahangverseny és közvetlen telefon összeköttetés Béccsel.

Prospectusokat a gyógyfelügyelőség, kívánatra ingyen küld.

Bővebb felvilágosítást ad:

Dr. Ludwig Thomas
fürdőorvos.

J. M. Weissnix örököse
fatulajdonosok.

KLYTHIA A bőr ápolására.

Az arczsin finomítására és szépítésére ZSIRPOR

Legelegánsabb toilette-, bál- és salonpor.

Chemikailag megvizsgálva és jónak találva.

Dr POHL J. J. cs, kir. tanár által Bécsben.

Taussig Gottlieb

Finom toilette szappanok és parfümek gyára, főraktár:

WIEN,

I. Wollzele Nr. 3.

Wolter Sarolta cs. k. udvari burg-zinházi színésznő Bécsben.

Beeth Lola cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.

Schläger Antonia, cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.

Pálmay Ilka, színésznő a „Theater an der Wien“ színházban.

Odilon Heléna, színésznő a német népszínháznál Bécsben.

Ernest van Dyck, cs. k. opera énekesnő Bécsben stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.

Szétküldés utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.

Kapható a legtöbb parfüm és gyógyszerkereskedésében.

Szives tudomásul!

A lakás változtatások alkalmából ajánljuk nagy választékú raktárunkat

Szönyegegekben,

Függönyökben,

Buforszővegekben,

Ágy és asztal terítőkből,

melyeket jutányos,

szabott árakon árusítunk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsatér.

A tavaszi idényre

nagy választékban érkeztek raktárunkra

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

fekete divat kelmék, színes selymek.

Zephirek, batiste,

atlas satin, mosó-voile-ok,

gyermek felöltők, ruhácskák,

NAPERNYÖK,

BRASSÓI POSZTÓK,

melyeket igen olcsón árusítanak el.

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsatér.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Lakás berendezésekhez
szőnyeg, függöny,

butorszövet
ágy és asztalterítők
nagy szállitmány

érkezett, melyeket ismételt

árleszállítás
folytán

rendkívül olcsó áron
ajánlunk.

Kunz József és Társa
DEBRECZEN, kistemplom bazár.

Med. universal.

Dr. Guttmann Ede
buda pesti és ischl fogorvos

Debreczenben állandóan letelepedett.

Ajánlja magát a t. cz. közönségnek,

száj és fogbetegségek
gyógykezelésére

arany és másnemű tömetek és mindennemű műfogak készítésére. Operátiók kívánatra narkozissal is eszközöltetnek.

Lakik főpiacz 1824. sz. a. Szikszay-ház.

Rendel: 9-től 1-ig. 3-tól 5-ig.

Kardos László

Kossuth-utca.

Szines turista ingek f. 1-30 és 2-25 krig selyem „ ing és alsó nadrág mosható alszoknyák 2 frt. — 3 frt. Lüster nyári „ 2-50-től 10 frtig selyem „ 10 frtól 25 frtig

Valódi Jaeger fiu öltönyök

Piquet és flanelle

nyári takarók

PSEPHOFER J-féle

gyógyszerfár

BÉCSBEN I. KER. SINGERSTRASSE 15. sz. a. „zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacso, ez előtt általános labdacso neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacso csodás hatásukat ezereszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacso általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő házi-szerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacso házi-szerül ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint ep-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltétlenség és az abból eredő hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység és az abból eredő bajknál is így sápkórnál, idességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacso oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacso fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Tekintetes ur! Schlierback, 1888. okt. 22

Alulirt kéri, hogy felette hasznos és kitünő vértisztító labdacsoiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Tek. ur! Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12.

Isten akarata volt, hogy az ön labdacsoi kezeim közé kerültek, melynek hatását ezennel megírom: én gyermekágyban meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacso engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knifcz Teréz.

Mélyen t. ur! Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9.

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitünő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használatára folytán tökéletesen kigyógyult.

Weinczettel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27.

Tekintetes ur!

Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitünő labdacsoiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel k fejezni ezen labdacso értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszésszerinti használatára önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

T. ur! Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888.

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorhajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwick Anna.

Ezen vértisztító labdacso csakis a Pserhofer J-féle, az „arany birodalmi a mához“ czimzett gyógyszerárban, Bécsben I, Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 sz. m labdacso tartalmazó doboz 21 krba, egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik ki.

Az összeg előbbeni beküldésnél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr, 2 csomag 2 frt 30 kr. 3 csomag 3 frt 35 kr. 4 csomag 4 frt 40 kr, 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

A feuti különlegességek kaphatók TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész urnál Budapesten, Király utca 12-dik szám.